

Bemærkninger til lovforslaget

Forslaget har til formål inden den 1. januar 1995 at gennemføre visse ændringer i den kompetence, der i ophavsretslovens § 54, stk. 2, er tillagt et særligt nævn til at træffe afgørelse i sager, hvor der ikke mellem kabelanlæg og radio- og fjernsynsforetagender kan opnås enighed om vilkårene for samtidig og uændret fordeling af radio- og fjernsynsprogrammer over kabelanlæg.

Det er nødvendigt at gennemføre ændringerne inden den 1. januar 1995, da det ellers efter art. 12, stk. 2, i EF-direktivet af 27. september 1993 om radio- og tv-udsendelse via satellit og viderspredning pr. kabel ikke vil være muligt for Danmark på længere sigt at udnytte den foreslåede udvidede nævnskompetence, som man fra dansk side under forhandlingerne om direktivet tillagde afgørende betydning. Efter direktivets art. 12, stk. 3, sammenholdt med art. 14, stk. 1, kan en sådan ordning i en overgangsperiode foreløbig opretholdes indtil den 1. januar 2003. Direktivet findes som bilag 2 til lovforslaget.

Bestemmelsen i § 54, stk. 2, blev i 1985 gennemført som et supplement, for så vidt angår radiofoniernes kabelspredningsrettigheder, til den tvangslicensordning, som samtidig blev gennemført ved lovens § 22 a (Copy-Dan-kabellicensen), for så vidt angår ophavsmændenes og de udøvende kunstners kabelspredningsrettigheder. (Lov nr. 274 af 6. juni 1985). Tvangslicensordningen blev gennemført af et bredt flertal i Folketinget på baggrund af betænkninger afgivet af Mediekommissionen.

Ordnningen havde til formål at sikre, at alment tilgængelige radio- og fjernsynsprogrammer, herunder også udenlandske, frit skulle kunne fordeles over de danske kabelanlæg samtidig og uden ændringer mod betaling af vederlag til rettighedshaverne. Vederlaget blev senere fastsat ved kendelse af det i lovens § 54, stk. 1, omtalte nævn (Tvangslicensnævnet).

I praksis har ordningen i forhold til radiofoniernes fungeret på den måde, at Copy-Dan's kabelsektor har opkrævet vederlag på vegne af alle grupper af rettighedshavere, også radiofoniernes. I forhold til sidstnævnte har opkrævningen været baseret på en samarbejdsaftale mellem Copy-Dan og UBOD

(Union of Broadcasting Organizations in Denmark). Samarbejdsaftalens eksistens indgår som en betingelse for Kulturministeriets godkendelse af Copy-Dan som opkrævningsberettiget fællesorganisation efter lovens § 22 a, stk. 3.

Efter satellit- og kabeldirektivets art. 8, stk. 2, skal Copy-Dan-tvangslicensordningen for kabelspredning senest den 1. januar 1998 være afskaffet og erstattet med en eneretsordning baseret på kollektiv rettighedsforvaltning, jf. direktivets art. 8, stk. 1, og art. 9.

Kulturministeriet har på denne baggrund overvejet, om den gældende lovbestemte licensordning efter lovens § 22 a bør opretholdes indtil 31. december 1997, eller om den i direktivet indeholdte ordning med kollektiv rettighedsforvaltning bør gennemføres allerede pr. 1. januar 1995. Da den i direktivet indeholdte aftalebaserede ordning på en række punkter indeholder forskellige løsningsmuligheder, har ministeriet fundet det mest hensigtsmæssigt indtil videre at opretholde den gældende tvangslicensordning efter § 22 a og benytte tiden indtil 1997 til en nærmere undersøgelse af, på hvilken måde den fremtidige ordning bedst kan tilrettelægges. Ministeriets standpunkt er under behandlingen af det generelle forslag til en ny ophavsretslov i foråret 1994 blevet accepteret af de implicerede parter. (Lovforslag nr. L 197, fremsat den 9. februar 1994).

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at Danmark i forbindelse med den senere afskaffelse af Copy-Dan-tvangslicensordningen kan erstatte denne med en aftalebaseret ordning, som indeholder en mulighed for tvangsmæssig afgørelse i forhold til alle grupper af rettighedshavere, også radiofonier, i tilfælde af misbrug af eneretten.

Efter den gældende bestemmelse i § 54, stk. 2, kan et særligt nævn træffe afgørelse i tilfælde, hvor der ikke mellem radiofonier og kabelanlæg kan opnås enighed om vilkårene for samtidig og uændret fordeling af danske og udenlandske radio- eller fjernsyns-udsendelser over kabelanlæg. Denne bestemmelse omfatter kun radiofoniernes såkaldte signalret, men ikke de rettigheder vedrørende programindholdet, som radiofoniernes måtte have erhvervet fra andre,